

FELHÍVÁS

A klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás, illetve a klímatudatos magatartásformák elterjesztésére irányuló szemléletformáló tevékenységek megvalósítására

Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás

KEHOP-1.2.1.

Magyarország Kormányának felhívása civil szervezetek, önkormányzatok és társulásaik részére¹ klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtése érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, a kockázat-megelőzés és -kezelés előmozdítását, továbbá a környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítását. A cél elérését a Kormány civil szervezetek, önkormányzatok és társulásaik együttműködésével tervezi megvalósítani, jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a Felhívás feltételeinek megfelelő projekteket a projektre megítélt 5-20 millió Ft közötti vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig;
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknél a Felhívásban meghatározottak szerint támogatási előleget biztosít.

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják², hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításához, valamint a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtéséhez, a társadalom klímatudatosságának eléréséhez;
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a Felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 4. fejezetben.

² A támogatási kérelem benyújtására és megvalósítására számos egyéb feltétel vonatkozhat. Kérjük, tanulmányozza át ezeket a Felhívás további fejezeteiben.

Tartalomjegyzék

1. A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1. A felhívás indokoltsága és célja	5
1.2. A rendelkezésre álló forrás	6
1.3. A támogatás háttere	7
2. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	8
3. A projektekkel kapcsolatos elvárások.....	8
3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek.....	8
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek	9
3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek	9
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:	10
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:	10
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	10
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	12
3.3. Nem támogatható tevékenységek	12
3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások.....	12
3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások.....	12
3.4.1.1. Műszaki és szakmai elvárások	12
3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	14
3.4.1.3. Egyéb elvárások	15
3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások	16
3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások	16
3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások.....	17
3.5. A projektvégrehajtás időtartama	17
3.5.1. A projekt megkezdése	17
3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	17
3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások.....	18
3.6.1. A projekt területi korlátozása	18
3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek.....	18
3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	18
3.7.1. Indikátorok	18
3.7.2. Szakpolitikai mutatók.....	19
3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén.....	19

3.8. Fenntartási kötelezettség	19
3.9. Biztosítékok köre	20
3.10. Önerő.....	20
4. A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	20
4.1. Támogatást igénylők köre	20
4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	21
4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	22
4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	23
4.4.1. Kiválasztási eljárásrend	23
4.4.2. Kiválasztási kritériumok	23
5. A finanszírozással kapcsolatos információk	27
5.1. A támogatás formája	27
5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége	27
5.3. A támogatás mértéke, összege	27
5.4. Előleg igénylése	27
5.5. Az elszámolható költségek köre	28
5.6. Az elszámolhatóság további feltételei	33
5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	35
5.8. Nem elszámolható költségek köre	37
5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	38
5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	39
6. Csatolandó mellékletek listája	39
6.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája	39
6.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája	40
7. További információk.....	40
8. A felhívás szakmai mellékletei.....	41

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon. A Felhívás, az ÁÚF, a szakmai mellékletek és a támogatási kérelem adatlap együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén az irányító hatóság, illetve a Miniszterelnökség a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket.

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

A Partnerségi megállapodás célul tűzte ki az EU 5. tematikus céljának megfelelően az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és –kezelés előmozdítását.

A klímaváltozás a legnagyobb környezeti kockázatok egyike, ami nemcsak a gazdaságot, hanem közvetlenül a lakosság életmódját és életfeltételeit is érinti. Magyarország éghajlatában a regionális klímamodellek alapján magasabb átlaghőmérséklettel, kismértékben csökkenő és a téli félévre koncentrálódó csapadékkal, nagyobb potenciális párolgással kell számolni. Emellett várható a szélsőséges időjárási események (felhőszakadás, szélvihar, hóhullámok), az árvizek és erdőtüzek gyakoriságának és intenzitásának növekedése is, valamint új kártevők és betegségek megjelenése, a természetes ökoszisztéma, valamint ezzel szoros összefüggésben az agrárgazdálkodási lehetőségek változása. A vízgazdálkodás infrastruktúrájának így a jövőben a rendkívüli árvizek és az aszály egyaránt kihívást jelent majd.

Hazánk globális és európai léptékben is különösen sérülékeny területnek számít az éghajlatváltozás várható hatásait tekintve, ugyanakkor a klímaváltozás hatásaival szembeni sérülékenység Magyarországon belül is igen nagy területi különbséget mutat. Míg a klímaváltozás mérséklése globális összefogással érhető el, addig a kedvezőtlen hatásokra való felkészülés – a hatások jellegének és mértékének nagymértékű területi differenciáltsága eredményeképpen – minél alacsonyabb területi szinten valósítható meg a leghatékonyabban. Kiemelten fontos ezért a helyi és a vonzáskörzeten alapuló térségi szintű klímastratégiák kidolgozása, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és üvegházhatású gázkibocsátás-csökkentést elősegítő helyi kapacitások megerősítése.

További jelentős probléma, hogy a lakosság klímatudatossága, valamint az éghajlatváltozás helyi hatásairól való ismerete alacsony szintű. A 15 éves és idősebb magyar lakosság körében végzett reprezentatív felmérés (Cognitive kutatás, 2009) kimutatta, hogy ugyan egyre többen tudnak a sarki és magashegységi jég és hó megolvadásának jelenségéről, az éghajlatváltozás hazánkat érintő hatásait – például elsivatagosodást és tartós szárazságot – jóval kevesebben ismerik. Ezért kiemelten fontos feladat a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás erősítése.

Az Európai Bizottság 2013 áprilisában, közleményben hozta nyilvánosságra az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia tervezetét, amelyet a Környezetvédelmi Tanács 2013. június 18-i közleményében hagyott jóvá. A stratégia a 3. intézkedés keretében szorgalmazza a települések adaptációs erőfeszítéseit, elsősorban helyi adaptációs stratégiák elfogadására és szemléletformálási intézkedések megvalósítására irányuló önkéntes kötelezettségek kezdeményezése révén, míg a 4. intézkedés közvetlenül az ismeretbeli hiányosságok felszámolását célozza.

Magyarország Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiája szintén kiemelt hangsúlyt fektet a klímaváltozás hatásaira való felkészülésre, valamint az üvegházhatású gázok 2030-ig (kitekintéssel 2050-ig) tartó csökkentésére vonatkozóan. Az éghajlati alkalmazkodás céljaként a nemzeti természeti, humán, társadalmi és gazdasági erőforrások készleteinek és minőségének megóvását, a változó külső feltételekhez való rugalmas természeti, társadalmi-gazdasági alkalmazkodást határozza meg, amelynek legfontosabb eszköze a várható változásokra időben történő felkészülés, eredményességének alapvető feltétele pedig, hogy a felkészülés széleskörű partnerség és társadalmi-gazdasági konszenzus keretei között valósuljon meg. Ennek megteremtése érdekében növelni kell az éghajlatváltozással, a megelőzési és alkalmazkodási intézkedésekkel kapcsolatos tájékozottságot.

Magyarország a gazdasági versenyképesség és növekedés, a társadalmi jólét megteremtése és a szegénység elleni küzdelem, valamint az éghajlatvédelem szempontjait egyaránt figyelembevevő pályán fokozatosan áttér az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra. Az áttérés elsődleges hajtóereje nem a nemzetközi kötelezettségeknek való megfelelés szándéka. A 2014-es adatok szerint Magyarország 1990-hez képest 40%-kal alacsonyabb üvegházhatású gázkibocsátással rendelkezik. A 2014-ig tartó tényadatokat követően az előrevetített trend tekintetében 1990-hez képest 2030-ra 29% és 64% közötti csökkenés várható, 2050-re pedig a csökkenés 34% és 76% közötti lehet. Alapvető cél, hogy a költséghatékony és egyúttal a fenntarthatóság felé való átmenetet támogató magyarországi dekarbonizációnak 2050-re 52-77% közé kell esnie a 1990-es évhez képest.

Az üvegházhatású gázok hazai kibocsátásainak csökkentése és a klímaváltozáshoz történő hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek elősegítése érdekében jelen felhívás egyik célja a klímaalkalmazkodást és klímaváltozás megelőzését szolgáló tevékenységek kereteinek, peremfeltételeinek biztosítása, helyi szintű klímastratégiai dokumentumok kidolgozásával. A klímastratégiák végrehajtása, illetve a klímaváltozást okozó társadalmi tevékenységek megváltoztatása elengedhetetlen a helyi közösségek bevonása nélkül. Ennek megfelelően a felhívás alapvető célja a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztás, valamint széleskörű szemléletformálási programok megvalósítása.

Jelen konstrukció keretében kizárólag olyan támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzéseknek.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 1,59 milliárd Ft. Jelen felhívás forrását a Kohéziós Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja. A támogatott támogatási kérelmek várható száma: 150 db.

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programok Irányító Hatósága (IH) hirdeti meg a mindenkor hatályos éves fejlesztési keret alapján.

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program által lefedett valamennyi fejlesztési terület és beavatkozási irány esetében 4 db horizontális célnak kell érvényesülnie, amelyek egyike a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása. E horizontális cél elérését legközvetlenebbül a KEHOP 1. prioritási tengelye szolgálja, amely megnevezésében – „Klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás” – is egyértelműen tükrözi a kitűzött célt. A KEHOP 1. prioritás tengelyének első specifikus célkitűzése a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást, valamint a természeti katasztrófák megelőzését szolgáló adat- és tudásbázis megteremtése, beleértve ebbe nem csak a nélkülözhetetlen szakmai tudásbázis megteremtését, hanem egyben a társadalom klímaváltozással kapcsolatos ismereteinek bővítését, a lehetséges és szükséges klímaváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló tevékenységek, követendő magatartás-minták megismertetését is. A klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálás és a helyi klímastratégiák kidolgozása révén bővülnek a lakosság, a helyi köz- és gazdasági szereplők klímaváltozással összefüggő ismeretei, aminek következtében javul a klímaadaptációs intézkedések végrehajtásának hatékonysága.

A szélesen értelmezett – a lakosság mellett a vállalkozói, közintézményi szereplőket is magában foglaló – társadalom klímaváltozással kapcsolatos ismereteinek hiánya meghiúsíthatja a várható változásokhoz való alkalmazkodást szolgáló intézkedések hatékony megvalósítását. Ennek elkerülése érdekében a KEHOP 1.2.1 intézkedése a hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek megteremtésére irányul. A klímaváltozás hatásai térségenként rendkívül változatosak, így az azokhoz való alkalmazkodási programok és intézkedések minél alacsonyabb területi szinten valósíthatók meg hatékonyan. A klímaváltozással kapcsolatos kihívások, lehetőségek, feladatok meghatározása – a helyi érdekelttek bevonásával zajló partnerségi folyamat keretében – kulcsfontosságú a hatékony adaptációhoz. Ennek elősegítése érdekében a támogatások helyi klímastratégiák kialakítására irányulnak. A klímastratégiák sikeres megvalósításához elengedhetetlen az érintett célcsoportok tájékoztatása és szerepvállalása, amelyet célzott, a klímaváltozás mérséklését, azaz a megelőző környezetvédelmet hangsúlyozó és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra is kiterjedő szemléletformálási akciók támogatása révén kell elősegíteni.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000**-ás, normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16 óráig, pénteken 8:30-14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja.

3. A PROJEKTEKSEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

A 3.1.1.1. pontban meghatározott tevékenység **kötelezően** elvégzendő minden **5 000 fő vagy annál magasabb lakosságú helyi önkormányzat esetén**. Továbbá minimum egy tevékenységet a 3.1.1.2., valamint minimum egy tevékenységet a 3.1.2.2. pontban felsorolt tevékenységek közül megvalósítani szükséges, a kidolgozott klímastratégiával összhangban.

5 000 főnél kisebb lakosságú helyi önkormányzat esetén:

A 3.1.1.1. pontban meghatározott tevékenység **opcionálisan** elvégezhető. Kötelezően elvégzendő minimum egy tevékenység a 3.1.1.2., valamint minimum egy tevékenység a 3.1.2.2. pontban felsorolt tevékenységek közül.

Azon helyi önkormányzatok, amelyek számára a KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 azonosító számú „Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás” című projekt keretében klímastratégia kerül kidolgozásra, a 3.1.1.1. pontban meghatározott tevékenységre nem adhatják be a támogatási kérelmüket. Ezen önkormányzatok számára a KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 projekt keretében kidolgozott klímastratégiával összhangban kötelezően elvégzendő minimum egy tevékenység a 3.1.1.2. pontban, valamint minimum egy tevékenység a 3.1.2.2. pontban felsorolt tevékenységek közül.

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

- a) helyi klímastratégia kidolgozása helyi önkormányzatok részére;
- b) intézményi, települési illetve több településen átívelő, interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása;
- c) települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása;
- d) helyi szereplők szemléletformálása, ennek keretében: tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása a projektben érintett intézmények munkavállalói számára;
- e) gyakorlatorientált ismereteket átadó, pozitív, a mindennapos tevékenységekbe integrálható, jól alkalmazható példákat közvetítő térségi és helyi tanulmányi versenyek szakmai előkészítése és lebonyolítása.

3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek

- a) helyi klímastratégia kidolgozása helyi önkormányzatok részére

Több helyi önkormányzat konzorciumban közös klímastratégiát is kidolgozhat (ebben az esetben az elszámolható költség mértéke, továbbá a projekt keretében megvalósítandó tevékenységek a települések összes lakosszáma alapján határozandók meg, 5000 főt elérő vagy meghaladó összesített lakosság esetén 1 közös klímastratégia kidolgozása kötelező). A stratégia kidolgozásába beleértendő az adatgyűjtésen és felmérések elvégzésén kívül a települési stratégia tervezetének kötelező, széleskörű helyi társadalmi véleményeztetése, valamint az elfogadott stratégia megismertetése (ez utóbbi történhet a projekt más tevékenységének keretében is).

3.1.1.2. Választható, önállóan támogatható tevékenységek:

- a) intézményi, települési, illetve több településen átívelő, interaktív tematikus szemléletformálási programsorozatok szervezése és lebonyolítása

A tevékenységen előre meghatározott tematikára épülő, egy vagy több jól lehatárolt, egymással összefüggő témát többféle megközelítésből bemutató, különböző célcsoportok bevonására és a közösségek aktivizálására alkalmas, többféle programtípus megvalósítását értjük. A programok kialakításánál alapkövetelmény a célcsoportok aktív, igazolható bevonása.

- b) települési figyelemfelhívó akciók megvalósítása

A tevékenységen önállóan lebonyolított szemléletformálási rendezvényeket vagy más rendezvény keretében, a klímatudatos magatartási formákat bemutató és népszerűsítő megjelenést, valamint klímaváltozáshoz történő alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztással összefüggő (pl. saját stand önálló programokkal) értünk.

c) helyi szereplők szemléletformálása, ennek keretében: tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása a projektben érintett intézmények munkavállalói számára

A tájékoztató előadások/workshopok/fórumok szervezése és lebonyolítása kizárólag a projekt keretében megvalósuló szemléletformálással érintett település(ek) intézményeinek (polgármesteri hivatal, iskolák, óvodák, stb.) döntéshozói és munkavállalói klímatudatos szemléletének formálását, terjesztését szolgálhatja.

d) gyakorlatorientált ismereteket átadó, pozitív, a mindennapos tevékenységekbe integrálható, jól alkalmazható példákat közvetítő térségi és helyi tanulmányi versenyek szakmai előkészítése és lebonyolítása

A tevékenység során kisléptékű, intézményi, iskolai, települési vagy térségi versenyek, vetélkedők támogathatók.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

a) Gyakorlatban hasznosítható ismeretek és tudás átadására alkalmas szakkörök szervezése és lebonyolítása

A szakkörök témája célzottan csak a klímatudatosság lehet. Alapcél a környezetváltozással kapcsolatos összefüggések és problémák felismertetése, az ezeket a hatásokat csökkentő

megoldások feltárása és a mindennapi élet során hasznosítható jó gyakorlatok megismertetése, a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztás, tapasztalatcsere, egyéni megoldások és saját ötletek megbeszélése, gyakorlatba való átültetése.

b) A települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása

A tevékenység során a kötelezően választott (3.1.1.2. a, b) tevékenységhez kapcsolódó médiakampányok támogathatók (tv, rádió megjelenés, óriásplakátok, internetes hirdetések, újságcikkek, stb.).

c) Ismeretterjesztést célzó kiadványok kidolgozása, terjesztése

A kiadványok csak a helyi települési klímaváltozás megelőzésével, mérséklésével kapcsolatos, illetve helyi klímaváltozáshoz való alkalmazkodási ismereteket közvetíthetnek, konkrétan meghatározott települési célcsoportokra specializáltan (pl. kisiskolások, nyugdíjasok, adott cégek munkavállalói stb.).

d) A felhívás fő céljához kapcsolódó szakirányú tanulmányi kirándulások, szakmai tanulmányutak megszervezése és lebonyolítása, azokon való részvétel támogatása

Az 1.1. fejezetben meghatározott célokhoz egyértelműen kapcsolódó helyszínek meglátogatása, megismertetése támogatható. Kizárólag a kedvezményezett település(ek) intézményeinek döntéshozói és munkavállalói, valamint a közoktatásban résztvevők számára történő, belföldi tanulmányút megszervezése és lebonyolítása támogatható.

e) A projektgazda honlapján belül a projekt számára aloldal létrehozása és annak a projekt során elkészített tartalmakkal és szervezett eseményekkel való folyamatos feltöltése, frissítése

Kedvezményezett köteles az aloldalon a projekttel kapcsolatos információkat közzétenni, a projekt időtartama alatt folyamatosan frissíteni, illetve a projekt keretében készült tanulmányokat, összefoglalókat hozzáférhetővé tenni. A honlap és annak tartalmának elérését a fenntartási idő végéig biztosítani kell.

A projektgazda honlapján belül, a témához szorosan kapcsolódó, interaktív elérést célzó, ismeretterjesztést és gyakorlati tanácsadást biztosító tartalom kialakítható és annak folyamatos működtetése, frissítése támogatható, legalább a projekt megvalósítása folyamán.

f) Térségi vagy helyi rendezvényeken a klímatudatos szemlélet fontosságát népszerűsítő kreatív és játékos foglalkozások szervezése és lebonyolítása gyermekek számára

- g) A gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoport aktivitására építő, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhely kialakítása

A bemutatóhely kialakítható szabadtéri vagy beltéri környezetben, a bemutató témájának célzottan a klímavédelemhez kell kapcsolódnia.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. – 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható, különös tekintettel az alábbi tevékenységekre:

- a) konkrét szervezet(ek), termék(ek) vagy szolgáltatás(ok)marketingje, népszerűsítése,
- b) nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó vagy közízlést sértő kommunikációs tevékenység,
- c) politikai tartalmú kommunikációs tevékenység,
- d) közoktatási, szakképzési vagy felsőoktatási alaptevékenység (formális oktatás),
- e) külföldi helyszínen megvalósuló rendezvény, illetve külföldi lakosság elérése.

3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevétele szükséges:

a) A helyi szereplőket érintő szemléletformálás megvalósítását célzó projektek tematikája a klímavédelmi célkitűzések megismertetésére és népszerűsítésére kell, hogy épüljön. A témán belül elvárás:

- a klímaváltozás Magyarországon várható hatásainak bemutatása, különös tekintettel az adott térségre, ahol a település elhelyezkedik,
- a klímaváltozásra hatással lévő emberi tevékenységek bemutatása,
- olyan lakossági aktivitásra, cselekvésre épülő gyakorlatorientált alternatívák bemutatása, amely a klímaváltozás hatásainak mérséklését segíti elő (komposztálás, esővízgyűjtés, szürkevíz-felhasználás, energiahatékonysági fejlesztések, üzemeltetési fortélyok, ÜHG-kibocsátás csökkentése, stb.),
- klímaadaptációs ismeretek átadása, alkalmazkodási stratégiák bemutatása.

b) A projekttel megvalósítani kívánt, környezettudatos gondolkodást és életmódot elősegítő szemléletformálást az 1.1-es pontban meghatározott célok, valamint a mindenkor hatályos országos, illetve megyei stratégiák, cselekvési tervek figyelembevételével kell megvalósítani.

c) Kedvezményezettnek a lakosságon belül jól lehatárolható célcsoportokat, illetve térségeket kell kijelölnie, a projekt céljait és megvalósítási módszereit az előzetes tapasztalatok vagy kutatások alapján ezekhez kell igazítani, és a specifikus illeszkedést a projekt megalapozó tanulmányban be kell mutatnia.

d) A projekt keretében megvalósuló valamennyi tevékenységet és azok kommunikációját a környezet- és klímatudatosság jegyében kell lebonyolítani (a helyszínválasztásra, a rendezvényen használt eszközökre kiterjedően is), figyelmet fordítva a képződő hulladékmennyiség minimalizálására és az energiatakarékosságra is.

e) A (köz)beszerzéseket a környezet-/klímatudatossági szempontokat figyelembe véve kell lefolytatni (zöldbeszerzések).

f) A projekt tervezése és megvalósítása során, ha a támogatást igénylő, nem rendelkezik legalább hároméves tapasztalattal környezet-/klímatudatossági területen, ezzel összefüggésben nem jártas a klímaváltozás hatásaiban, kötelező a szakirányú civil szervezet, kutatóintézmény vagy kutatócsoport vagy szakember bevonása konzorciumi partnerként vagy együttműködési megállapodás keretében a projekt előkészítésébe és megvalósításába.

g) Az egyes projekteknek nem feltétlenül kell egy településen megvalósulni, több települést érintő és több intézményen átívelő programok megvalósítására is lehetőség van.

h) A szakmai tevékenységek megvalósításánál elvárás a környezeti nevelési referencia (referenciák felsorolása, önéletrajzok csatolása).

i) Az egyes projekttevékenységek megvalósítása során átadott ismereteknek naprakésznek és hitelesnek kell lenniük.

j) A települési klímastratégiákat a KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 azonosító számú „*Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás*” című projekt keretében készült útmutató alapján kell elkészíteni³. A települési klímastratégiáknak továbbá igazodni kell a megyei klímastratégiákhoz, ennek érdekében a klímastratégiák kidolgozásánál kötelező az igazolt konzultáció a megyei önkormányzatokkal, budapesti kerületek esetén a Budapest Főváros Önkormányzatával a felállított Megyei Klímaplatformokon keresztül. A projekt végrehajtása során a módszertani útmutatónak való megfelelést és a megyei önkormányzattal / Budapest Főváros Önkormányzatával a Megyei Klímaplatformokon keresztül történt konzultációt az Irányító Hatóság ellenőrzi. A módszertani útmutatónak való megfelelés alátámasztására az Irányító Hatóság által rendelkezésre bocsátott megfelelési ellenőrző dokumentumot kitöltve kell az Irányító Hatóság részére benyújtani a települési klímastratégia benyújtásával egyidejűleg.

Amennyiben a támogatást igénylő települési klímastratégiával rendelkezik, jelen felhívás keretéből vagy a meglévő klímastratégiának a KEHOP-1.2.0-15-2016-00001 azonosító számú „*Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás*” című projekt keretében készült módszertannak megfelelő módon történő átdolgozására igényelhet támogatást, vagy a felhívás keretében új, a módszertannak megfelelő klímastratégiát készít, a felhívás 5.7 pontjában foglalt elszámolási korlát figyelembevételével.

Jelen felhívás keretében nincs lehetőség Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) kidolgozására.

Jelen felhívás keretében más uniós forrásból támogatást nyert Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) klímastratégiává történő átdolgozására igényelhető támogatás a Felhívás 5.7. fejezet „Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok” táblázatában a „Meglévő klímastratégia jellegű dokumentum vagy SECAP átdolgozása” költségvetési korlát figyelembevételével.

k) A klímastratégia kidolgozásánál/átdolgozásánál, illetve a klímaakcióterv átdolgozásánál a lakosság igazolt bevonása a tervezés korai szakaszától kezdve elvárás.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

³ Az útmutató elérhető a www.klimabarát.hu honlapon.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható. A kiemelt célok és a környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények részletes ismertetése megtalálható az Általános Útmutató a Felhívásokhoz c. dokumentum (<https://www.palyazat.gov.hu/doc/4404>) 12. fejezetében.”

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Az infokommunikációs fejlesztések esetén kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés.
- Ha a támogatást igénylő helyi önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit a támogatást igénylő bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába.
- A projekt keretében kizárólag jogtisztá kommunikációs anyagok kerülhetnek felhasználásra.

3.4.1.3. Egyéb elvárások

A projekt tartalmával kapcsolatos egyéb korlátozások:

- Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek tartalma a jelen felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban;
- A támogatást igénylőknek vállalniuk kell, hogy együttműködnek az Irányító Hatósággal, valamint az Európai Unió kijelölt hatóságaival a projekt megvalósítása során;
- A KEHOP által támogatott szerződésekben ki kell kötni, hogy a létrejövő szerzői jogi védelem alá eső alkotásoknak a végső Kedvezményezett tulajdonába kell kerülniük. A Kedvezményezett köteles a

közbeszerzési eljárás lefolytatása során az Ajánlati Felhívásban, illetve a nyertes ajánlattevővel megkötött szerződésben kikötni, hogy a teljesítés során keletkező, szerzői jogi védelem alá eső alkotáson a kedvezményezett területi korlátozás nélküli, határozatlan idejű, kizárólagos és harmadik személynek átadható felhasználási jogot szerez, továbbá jogot szerez az alkotás (terv) átdolgozására is.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A projekt megvalósítása során 2 mérföldkövet szükséges tervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

- A projekt megkezdését követő 12. hónap utolsó munkanapjáig be kell tervezni egy olyan mérföldkövet, amelyre elkészülnek a helyi klímastratégiák egyeztetési változatai.
- Az utolsó mérföldkő a projekt fizikai befejezése, mely meg kell történnjen a projektkezdéstől számított 24 hónapon belül.

A mérföldkövek a támogatói okiratban egyedileg kerülnek rögzítésre.

A támogatói okiratban foglalt ütemezés szerinti mérföldkövek elérését követő 15 napon belül beszámolót kell benyújtani a 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet) 120. §-ában foglaltak szerint.

Az utolsó mérföldkő elérését követően a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 127. §-a szerinti kifizetési igénylést kell benyújtani.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki-szakmai tartalom csökkenése és/vagy a vállalt indikátorszám nem teljesülése esetén az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett projekthez is igényelhető. Megkezdett projekt abban az esetben részesülhet támogatásban, ha a támogatási kérelem benyújtásakor nem minősül fizikailag befejezettnek.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.1. alpontja tartalmazza.

A projekt megvalósítását a benyújtást követő napon a támogatást igénylő saját felelősségére megkezdheti, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a projekt megkezdésétől, vagy – amennyiben a projekt a Támogatói Okirat aláírásáig nem kezdődött meg – a projekt Támogatói Okiratának hatályba lépését követően legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre. Ezen időtartamtól eltérni csak az Irányító Hatóság egyedi hozzájárulásával lehetséges.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatói okiratban meghatározottak szerint, a Felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. pontjának 6.2. alpontja tartalmazza.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje 2020. december 31.

A záró kifizetési igénylés benyújtásának határideje az utolsó mérföldkő (a projekt fizikai befejezését) elérését követően 30 nap.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

A projektek megvalósítási területe Magyarország.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ¹	Célérték (2023)	Azonosító
Klímaalkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban aktívan résztvevő lakosság száma	KA	fő	OP-eredmény	120.000 ²	2
Klímastratégiával rendelkező települések összesített lakosság száma	KA	fő	OP-kimeneti	3 000 000 ²	S1.1

1) Közös kimeneti, OP-kimeneti, OP-eredmény

2) Eredményét a KEHOP-1.2.0 és KEHOP-1.2.1 projektjei adják

Az egyes projektek esetén kötelező minimum aktív elérés szám a támogatást igénylő település lakosságának 5%-a. A lakosságot a Központi Statisztikai Hivatal által 2016. évre kiadott

„Magyarország Közigazgatási Helynévkönyve, Január 1.” c. dokumentum⁴ II. Helyiségek részletes adatai fejezetében írt lakónépesség számok alapján kell megállapítani. Több helyi önkormányzat konzorciumi formában történő támogatási kérelme esetén az összesített lakosság szám irányadó.

További választható indikátor, amelynek megadása passzív elérést biztosító tevékenység megvalósítása esetén kötelező:

Mutató	Mértékegység	Régió kategória
A szemléletformálási kampány által elért lakosság száma (passzív elérés)	fő	fejlettebb, kevésbé fejlett

Felhívjuk a figyelmet, hogy a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §-a alapján a kedvezményezett kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett jogosult csökkenteni az indikátor célértéket a támogatási szerződésben/támogatói okiratban/finanszírozási megállapodásban.

Amennyiben egy indikátor nem éri el a projektekre a támogatási szerződésben/támogatói okiratban/finanszírozási megállapodásban meghatározott érték 75%-át, a támogatás csökkentésre kerül, illetve a kedvezményezett - a vis maior esetét kivéve - a támogatás arányos részét, a rendeletben meghatározottak szerint köteles visszafizetni. A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 88. §. (1)-(4) szerinti szankció nem alkalmazandó szakpolitikai mutatók és az OP-eredmény-indikátorok esetében.

Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az indikátor egyben a 3.4. fejezet szerinti műszaki, szakmai tartalom részét képezi, a támogatási szerződésben/támogatói okiratban szereplő tervérték csökkenése esetén a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó, a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 1. mellékletének 65.4 pont c) alpontjában részletezett szabályozást alkalmazzuk.

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

⁴ A dokumentum elérhető a https://www.ksh.hu/docs/hun/hnk/hnk_2016.pdf linken.

A támogatást igénylő a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A támogatást igénylő a projekt pénzügyi befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projektgazda honlapján belül, a projekt számára létrehozott aloldalt, és az azon közzétett tartalmakat, projektelemekek elérhetőségét, illetve a gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoportot aktívan bevonó, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhelyet fenntartja.

Valamennyi tevékenységcsoporthoz kapcsolódó projekt esetében a projekt befejezését követő 5 évben a projektgazda (és konzorciumi partnere):

- a támogatásból beszerzett és/vagy létrehozott materiális javakat nem idegenítheti el.

Amennyiben támogatást igénylő fenntartási kötelezettséggel bíró tevékenységet nem valósít meg, fenntartási kötelezettsége nem keletkezik, erről a projekt zárásakor külön is nyilatkozni szükséges.

3.9. Biztosítékok köre

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 6. pontja tartalmazza.

Jelen Felhívás esetében a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 84. §-a alapján nem kötelező biztosítékot nyújtani.

3.10. Önerő

A támogatást igénylőnek a projekt nem elszámolható költségeit önerőből szükséges fedeznie.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

Amennyiben jelentkezni kíván a Felhívásra, kérjük a következő információkat vegye figyelembe.

4.1. Támogatást igénylők köre

Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

Helyi önkormányzatok, helyi önkormányzatok társulása

KSH szerinti gazdálkodási forma kód⁵ alapján:

- 321, Helyi önkormányzat
- 327, Helyi önkormányzatok társulása

---

⁵http://www.ksh.hu/docs/osztalyozasok/gfo/gfo2013_struktura_tartalom.pdf

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

Civil szervezetek

- 517, Egyéb szövetség
- 529, Egyéb egyesület
- 561, Közalapítvány
- 563, Egyéb alapítvány önálló intézménye
- 569, Egyéb alapítvány
- 599, Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet

Egyéb megkötés:

- **Székhely:** A Támogatást igénylőnek Magyarországon székhellyel, illetve telephellyel kell rendelkeznie.

Egy támogatást igénylő egy támogatási kérelem benyújtására jogosult. Civil szervezet konzorciumi partnerként legfeljebb 3 projektben vehet részt.

A konzorciumba maximum 2 partner vonható be, a konzorciumi vagy társulási megállapodásban legalább az alábbi feltételeket kell a résztvevő tagoknak egymással rendezni⁶:

- A tagok együttműködési kötelezettsége legalább a fenntartási időszak végéig.
- A konzorcium képviselőjére felhatalmazott szervezet, illetve a szervezet nevében eljárásra jogosult személy jogai és kötelezettségei.
- A támogatásból megvalósítani kívánt feladatok felosztása (földrajzi terület és költségvetés szerint).
- Saját forrás esetén saját forrás tagok közötti felosztása.
- A beszerzett eszközök tulajdonjoga és számviteli aktiválása.
- Kilépésre vonatkozó szabályok, a tagság megszűnése, szankcionálás.

Együttműködési megállapodással a projektek végrehajtásába bevont civil szervezetek, intézmények száma nem korlátozott.

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Lásd az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben.

---

⁶Jogi személyiségű társulás (322) esetén ld. még a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényt

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

4.3.1. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelmek benyújtására 2018. április 1. napjától 2020. április 1-jéig van lehetőség.

Ezen időszak alatt az alábbi értékelési határnapokig benyújtásra került projektek kerülnek együttesen elbírálásra:

- 2018. május 1.: Az első értékelési határnapig az alábbi helyi önkormányzatok, illetve azok konzorciumai nyújthatják be támogatási kérelmüket: Budapest kerületei, valamint a megyei jogú városok.
- 2018. június 1.: A második értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.
- 2018. július 1.: A harmadik értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.
- 2018. augusztus 1.: A negyedik értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.
- 2018. szeptember 1.: Az ötödik értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.
- 2018. október 1.: A hatodik értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.
- 2020. április 1.: A hetedik értékelési határnapig helyi önkormányzatok, helyi önkormányzati társulások, illetve konzorciumok nyújthatják be támogatási kérelmüket.

4.3.2. A támogatási kérelem benyújtásának módja

A támogatási kérelem benyújtásának módja online benyújtás, elektronikus kitöltő programon keresztül.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a kitöltő programban véglegesített támogatási kérelemhez a felhívás 6. pontjában leírt módon kell csatolni a kérelem elektronikus benyújtását hitelesítő, cégszerűen aláírt nyilatkozatot is. A nyilatkozat papír alapú példányát – ha azt nem minősített elektronikus aláírással⁷ látták el - postai úton is be kell nyújtani az elektronikus benyújtást követően legkésőbb az elektronikus benyújtást követő 3 napon belül zárt csomagolásban, postai ajánlott küldeményként vagy expressz postai szolgáltatás⁸/futárposta-szolgáltatás⁹ (garantált kézbesítési idejű belföldi postai szolgáltatás) igénybevételével a következő címre:

⁷ Minősített elektronikus aláírás: olyan - fokozott biztonságú - elektronikus aláírás, amelyet az aláíró biztonságos aláírás-létrehozó eszközzel hozott létre, és amelynek hitelesítése céljából minősített tanúsítványt bocsátottak ki.

⁸ A postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (a továbbiakban Posta tv.) 2. § 9. pontjában foglaltak szerint expressz postai szolgáltatás: az az időgarantált szolgáltatás, melynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldeményt belföldön legkésőbb a felvételt követő munkanapon, Európai Unió tagállamaiba címzett küldemény esetében legkésőbb

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Programokért Felelős Helyettes Államtitkárság
1437 Budapest, Pf. 328.

Kérjük, hogy a küldeményen jól láthatóan tüntesse fel a felhívás kódszámát, a támogatást igénylő nevét és címét.

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

4.4.1. Kiválasztási eljárásrend

A Felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint nincs lehetőség szóbeli egyeztetésre.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntéshez Döntés-előkészítő Bizottságot nem hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF 3. pontjában (*A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*) találhatóak.

4.4.2. Kiválasztási kritériumok

---

a felvételt követő harmadik munkanapon, egyéb nemzetközi viszonylatú küldemény esetében legkésőbb a felvételt követő ötödik munkanapon kézbesíti, és emellett az alábbi a)-f) pontban foglalt többlétszolgáltatások közül legalább egyet teljesít:

- a) nyomon követhető kezelés;
- b) utánvétel;
- c) tértivevény;
- d) értéknyilvántartás;
- e) kizárólag a küldemény címzettjeként megjelölt személy kezéhez történő kézbesítés;
- f) a küldeménynek a feladó lakóhelyén, tartózkodási helyén, székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén történő felvétele.

⁹A Posta tv. 2. § 15. pontjában foglaltak szerint futárposta-szolgáltatás: olyan - a küldemény felvételétől számított legfeljebb 24 órán belül teljesítendő - időgarantált postai szolgáltatás, amelynek keretében a postai szolgáltató arra vállal kötelezettséget, hogy a postai küldemény felvételét végző személy a postai küldeményt a kézbesítés megkísérléséig megszakítás nélkül személyes felügyelete alatt tartja oly módon, hogy a feladó ez alatt bármely időpontban rendelkezhesen a postai küldemény címzettjének vagy címének a megváltoztatásáról, és sikertelen személyes kézbesítés esetén megtehesse a szükséges intézkedéseket. Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben postafiók címre kell beküldeni a támogatási kérelmet, akkor futárpostai szolgáltatás – a Posta törvény rendelkezései alapján - nem vehető igénybe.

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban, és azok mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok

- a) a támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat elektronikus és – elektronikus aláírás használatának kivételével – papír alapú példánya hiánytalan, hibátlan és határidőben benyújtásra került,
- b) a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4.pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint,
- c) az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget és eléri a minimálisan igényelhető támogatást.

Amennyiben a fenti nem hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótolható jogosultsági szempontok

- a) A támogatást igénylő a Felhívás 6. pontjában szereplő összes dokumentumot az előírt formában csatolta.
- b) A támogatást igénylő a Felhívásban meghatározott támogatást igénylők körébe tartozik, és – az ÁÚF 2.3. pontjában foglalkizáró ok kivételével – nem tartozik ÁÚF 2. pontja szerinti kizáró okok hatálya alá.

Amennyiben a fenti hiánypótolható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3. Tartalmi értékelési szempontok

Abban az esetben, ha a projektértékelési előfeltételek bármelyikének nem felel meg, a támogatási kérelem az értékelés során elutasításra kerül.

	Értékelési előfeltételek	Megfelelt
1.	A támogatandó tevékenységek a felhívás 3.1. pontjában szerepelnek és azokat a felhívás 3.1. pontjában meghatározott módon választotta meg a Támogatást igénylő.	igen/nem
2.	A Támogatást igénylő a felhívásban megfogalmazott horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok teljes érvényesülését vállalta.	igen/nem
3.	A projekt megvalósításának helyszíne megfelel a felhívásban meghatározottaknak.	igen/nem
4.	A projekt által szemléletformálással aktívan elért résztvevők száma legalább a támogatást igénylő település(ek) (összesített) lakosságának 5%-a.	igen/nem

	Értékelési előfeltételek	Megfelelt
5.	Minimum egy lezárt gazdasági évvel rendelkezik: <ul style="list-style-type: none"> - a támogatást igénylő, - a konzorciumi partner(ek) (amennyiben releváns), - a projektben együttműködési megállapodás alapján együttműködő partnerek (amennyiben releváns). 	igen/nem
6.	Amennyiben a támogatást igénylő, nem rendelkezik legalább hároméves tapasztalattal környezet-/klímatudatossági területen, ezzel összefüggésben nem jártas a klímaváltozás hatásaiban, szakirányú civil szervezetet, kutatóintézményt, kutatócsoportot vagy szakembert konzorciumi partnerként vagy együttműködési megállapodás keretében bevon a projekt előkészítésébe és megvalósításába.	igen/nem
7.	A projekt ütemezése reális és szakmailag megvalósítható: <ul style="list-style-type: none"> · az összefüggő tevékenységek egymásra épülnek, · a projekt a felhívásban meghatározott határidőn belül valósul meg. 	igen/nem
8.	A projekt kizárólag a felhívásban meghatározott elszámolható költségeket tartalmaz (a projekt költségvetése csak akkor tartalmazhat nem elszámolható költséget, ha annak a rendelkezésre állása önerő hozzájárulással/egyéb forrás igazolásával biztosított).	igen/nem
9.	A projekt megvalósításával kapcsolatban felmerülő, a projekt sikere szempontjából lényeges kockázatok, azok megelőzése és kezelése bemutatásra került.	igen/nem
10.	A tervezett költségek piaci árak való megfelelése alátámasztott.	igen/nem
11.	A projekt elszámolható költség igénye nem haladja meg a 5.7. pontban megadott maximális összegeket.	igen/nem

	Értékelési szempont	Adható pontszám
12.	A 3.1. pontban foglalt kötelező tevékenységeken túl választott projektelemek száma: <ul style="list-style-type: none"> • 0 • 1-2 • 3-4 • 5-6 • 7 vagy annál több 	0 pont 2 pont 4 pont 6 pont 8 pont
13.	A projekt megvalósítása során alkalmazott interaktív projektelemek száma: <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 vagy annál több 	2 pont 4 pont 6 pont
14.	A projekt megvalósítása során alkalmazott passzív elérést biztosító projektelemek száma: <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 vagy annál több 	1 pont 2 pont 3 pont

15.	<p>A projekt megvalósításába konzorciumi partnerként vagy együttműködési megállapodással bevont, a felhívás témájához szorosan kapcsolódó területen, igazolható módon működő civil szervezetek, és/vagy min. 5 éves releváns szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek száma</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 • 2 • 3 vagy annál több 	<p>2 pont 4 pont 6 pont</p>
16.	<p>A támogatást igénylő vagy a konzorcium valamely tagja igazoltan, szakmai megvalósítóként részt vett az Európai Unió által támogatott környezeti szemléletformálási témájú projekt megvalósításában (együttesen):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 projekt esetén: • 3 projekt esetén • 4 projekt, vagy annál több 	<p>1 pont 2 pont 3 pont</p>
17.	<p>A projekt megvalósítása érint olyan települést, amely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 2., illetve 3. melléklete alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kedvezményezett járásban található • Fejlesztendő járásban található • Komplex programmal fejlesztendő járásban található 	<p>1 pont 2 pont 3 pont</p>
18.	<p>A kötelező minimum aktív elérés (5 % / kedvezményezett település lakossága) túl vállalt aktív elérések aránya eléri a lakosság</p> <ul style="list-style-type: none"> • 6%-át • 7%-át • 8%-át • 9%-át • 10%-át • 11%-át • 12%-át • 13%-át vagy meghaladja azt 	<p>1 pont 2 pont 3 pont 4 pont 5 pont 6 pont 7 pont 8 pont</p>
19.	<p>A támogatást igénylő település katasztrófavédelmi besorolása a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófa elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 1. melléklete alapján</p> <ul style="list-style-type: none"> • I. katasztrófavédelmi osztály • II. katasztrófavédelmi osztály • III. katasztrófavédelmi osztály 	<p>3 pont 2 pont 1 pont</p>

Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében az előértékelési feltételek bármelyike „nem” minősítést kapott, továbbá azon támogatási kérelmek sem, melyek valmennyi előértékelési feltételre „igen” minősítést kapott, de az értékelési szempontokra adott **összpontszáma nem éri el a minimális 10 pontot.**

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylő figyelmét, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 64/A. § értelmében az irányító hatóság vizsgálja az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a 272/2014. (XI. 5.)

Korm. rendelet XVI. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

5. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak.

5.1. A támogatás formája

Jelen felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen felhívás keretében a projekt elszámolható összköltsége legfeljebb 20 millió Ft lehet.

5.3. A támogatás mértéke, összege

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 5 millió Ft, maximum 20 millió Ft.

A támogatás maximális mértéke az összes elszámolható költség 100%-a.

5.4. Előleg igénylése

A támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt támogatás

a) 50 %-a, de civil szervezet kedvezményezett esetén legfeljebb egymilliárd forint,

b) 100 %-a helyi önkormányzat kedvezményezett esetén, ha a kedvezményezett

ba) a fizetési számláit az Áht. alapján a kincstárban köteles vezetni, vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére a kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy

bb) megítélt támogatásának összege nem éri el az ötszázmillió forintot.

Felhívjuk a figyelmet, hogy helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, kedvezményezett részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha az irányító hatóság a kedvezményezett által benyújtott, az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet jóváhagyta.

A likviditási terv sablonja jelen felhívás szakmai mellékletei között található meg.

A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a 272/2014. (XI.5) Korm. rendelet 117/A. §-a tartalmazza.

Felhívjuk a figyelmet, hogy jelen konstrukció keretében támogatási előleg kifizetése kizárólag a Magyar Államkincstárnál vezetett európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére szolgáló fizetési számla terhére történhet.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási előleg - vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete - kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül időközi kifizetés igénylést szükséges benyújtani és állami támogatás esetén az előleg folyósításától számított 3 éven belül az előleggel elszámolni.

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret és általános forgalmi adó nélkül számított - elszámolható összege 30%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben köteles biztosítani a szállító részére a szerződés - tartalékkeret nélküli - elszámolható összege 50%-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénylésének lehetőségét.

Szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a támogatást igénylő közsféra szervezet a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 118. §-ában foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybe vételére is jogosult.

A szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-ának teljesítését követően haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget a Támogató visszaköveteli, ha a Kedvezményezett nem nyújt be igénylést időközi kifizetésre a szállítói előleg – vagy több részletben történő előlegfolyósítás esetén annak első részlete – kifizetésétől számított 12 hónapon belül, valamint ha a benyújtott kifizetési igénylés vagy más körülmény – így különösen helyszíni ellenőrzés megállapítása – a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem

elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Az elszámolható költségekre vonatkozó korlátozásokat jelen felhívás 5.7 fejezetében található táblázat rögzíti.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költség típusokra vonatkozó részletes szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. számú mellékletét képező *Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről 2014-2020 programozási időszak c. útmutató* tartalmazza.

Egyszerűsített elszámolásra jelen felhívás keretében nincs lehetőség.

5.5.1. Elszámolható költségek

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

PROJEKTELŐKÉSZÍTÉS

Projektelőkészítés költségei

Előkészítés címén, főszabály szerint a támogatott projekt támogatói okiratban rögzített kezdete előtt – de az elszámolhatósági időszakon belül – keletkezett költségek számolhatóak el.

A projekt megvalósítás tényleges kezdetét követően felmerülő, de a támogatott tevékenység előkészítési tevékenységéhez kapcsolódó költségek elszámolhatóak. Az előkészítés költségei utólag, a támogatói okirat hatálybalépését követően is elszámolhatóak.

Az előkészítés közbeszerzési költségeken kívüli összes elszámolható költsége (pl. előzetes tanulmányok költsége és egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség összesen) nem haladhatja meg a projekt összes elszámolható költségének 7%-át.

A közbeszerzési költségek nem haladhatják meg a projekt összes elszámolható költségének az 1%-t.

- Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok költsége
  - Projekt megalapozó tanulmány- egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség
  - Társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek

A tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

- Közbeszerzés költsége
  - Közbeszerzési szakértő díja
  - Közbeszerzési eljárási díja
- Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség
  - Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás költsége
  - Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás

PROJEKTMEGVALÓSÍTÁS

Beruházáshoz kapcsolódó költségek

- Eszközbeszerzés költségei, kivéve használt eszköz beszerzése
- Immateriális javak beszerzésének költsége
  - Vagyoni értékű jog bekerülési értéke
  - Szoftver bekerülési értéke
  - Egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei

- Egyéb szakértői szolgáltatás költségei
- Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei
  - Marketing eszközök fejlesztése, kivitelezése
  - Rendezvényszervezés, kapcsolódó ellátási, catering költségek, reprezentációs költségek
  - Egyéb kommunikációs tevékenységek költségei

- Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége – maximum az összes elszámolható költség 0,5% lehet.
  - Tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos kötelező feladatok költségei
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj
  - Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj
  - Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó eszközök és immateriális javak bérleti költsége
- Egyéb szolgáltatási költségek
  - Hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
  - Vagyonbiztosítás díja

Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás
  - Munkabér
  - Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - Személyi jellegű egyéb kifizetések (bérjellegű juttatások, pl. utazási költségterítés, cafeteria, kivéve jutalom)
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
  - Utazási költség
  - Helyi közlekedés költsége

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek

- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség
- Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szállítási, tárolási, raktározási költség

Projektmenedzsment költség

Maximum az összes elszámolható költség 2,5% lehet.

- Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása
  - Munkabér
  - Foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - Személyi jellegű egyéb kifizetések (bérjellegű juttatások, pl. utazási költségterítés, cafeteria, kivéve jutalom)
- Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség
  - Utazási költség

- Helyi közlekedés költségei
  - Napidíj
- Projektmenedzsmenthez idénybevett szakértői szolgáltatás díja
- Egyéb projektmenedzsment költség
    - Projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

Személyi jellegű ráfordításként kizárólag a Támogatói okirat megkötésekor rögzített projektmenedzsment tagjainak bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjáruléka számolható el.

Új projektmenedzsment tagok személyi jellegű költségeinek elszámolása csak az erre vonatkozó bejelentett változások jóváhagyását követően lehetséges.

Közszféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.8.2 pontjában foglalt előírásokat.

Projektmenedzsment alatt az alábbi költségek számolhatóak el:

- általános menedzsment feladatok ellátása
- pénzügyi tanácsadó
- jogi szakértő
- műszaki szakértő

A projektmenedzsment tevékenységéhez kapcsolódó költség csak a projekt szakmai előrehaladásának arányában számolható el a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 110. § (5) bekezdésben foglaltak szerint.

Általános (rezszi) költség

Maximum a projekt összes elszámolható költségének 1 %-a lehet.

- Egyéb általános rezsiköltség
  - Kommunikációs és postaforgalmi szolgáltatások költsége
  - Bankszámla nyitás és vezetés költsége
  - Dokumentációs/archiválási költség

Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

Saját teljesítés a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5 pontjában leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:

- projektelőkészítés költségei;

- szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei;
- projektmenedzsment költségek.

A saját teljesítés keretén belül a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. sz. melléklet 3.5.4. értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításai számolhatók el.

Amennyiben a támogatást igénylő helyi önkormányzat és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a Felhívás, akkor elszámolhatónak minősül a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költsége is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

Nem elszámolható költség

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5.1 pontban.

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek nem felelnek meg az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételeknek, a cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, valamint a projekt céljainak elérése érdekében hozzáadott értéket nem képviselnek.

A felsorolt elszámolható költségeket kívül semmilyen más költség nem számolható el.

Különösen nem elszámolható költségek:

- közüzemi számlák,
- a beruházás fenntartását szolgáló tevékenységek és eszközök költségei,
- személyi jellegű ráfordítások közül a munkaköri alkalmassági vizsgálat díja, valamint a jutalom.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2014.01.01, vége: 2020.12.31.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:

- Csak a projekt lebonyolításra (előkészítés és megvalósítás) vonatkozó konzorciumi megállapodásban foglaltak szerint számolhatók el a projekt kapcsán felmerült költségek.
- Elszámolni kizárólag a végérvényesen a kedvezményezettet terhelő, ténylegesen felmerült költségeket lehet, melyek számlával, bevallással, egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.

- Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában és arányos hozzáadott értéket képviselnek.
- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat (vagy a közbeszerzési szerződésben rögzített árat). A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen az elszámolható költség besorolása. Közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetén a szokásos piaci ár igazolására az árajánlatoknak legalább három, egymástól független ajánlattevőtől kell származni. Ennek igazolása a kifizetési kérelem benyújtásakor szükséges.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás.

Jelen felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.

Egyszerűsített elszámolásra jelen felhívás keretében nincs lehetőség.

Jelen felhívás keretében az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás:

- személyi jellegű költségek összesítője;
- általános (rezsi) költség összesítő;
- utazási és kiküldetési költség összesítő;
- áfa összesítő fordított adózás esetén;
- kis támogatástartalmú költségek összesítője.

Jelen felhívás keretében kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: 500 000 Ft.

Az elszámolható költségek valódiságát igazoló, kifizetési igénylésben benyújtandó dokumentumok körét a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 4. sz. melléklete alapján a támogatói okirat határozza meg.

Jelen felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. melléklet 2.3.2.5b pontja értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések vonatkozásában az alábbi összeférhetlenségi szabályok állnak fenn:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő

szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy

- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolódó vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

E-beszerzés funkció használatára vonatkozó kötelezettség:

A kedvezményezetteknek lehetőségük van a pályázati e-ügyintézés felület e-beszerzés funkciójának önkéntes használatára. Amennyiben a „Beszerzéseim” menüpontba az ajánlattételi határidőt megelőzően feltöltik beszerzési igényüket, úgy azok a <http://palyazat.gov.hu/e-beszerzes> oldalon nyilvánosan elérhetőek lesznek.

Az igényt az ajánlattételi határidőt megelőzően, az ajánlattételhez szükséges ésszerű időben javasolt feltölteni. A beszerzési igényben lehetőség van megjelölni többek között az ajánlattétel módját, határidejét, a beszerzési igény tárgyát és a teljesítési feltételeket. Felhívjuk a figyelmet, hogy az e-beszerzés funkció használata nem helyettesíti, csupán elősegítheti a szokásos piaci ár igazolására vonatkozó kötelezettségek teljesítését.

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költség típusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölcségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható kölcségre vetítve (%)
Projekt előkészítés, tervezés (kivéve közbeszerzési eljárások lefolytatásának kölcsége)	7%
Közbeszerzési eljárások lefolytatása	1%
Projektmenedzsment	2,5%
Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítás	0,5%
Általános kölcségek (rezi)	1%

A 272/2014. (XI. 14.) Korm. rendelet 5. mellékletének 3.12.6. pontja szerinti átcsoportosítás a fenti, korlátozással érintett költségsorok között – a projektmenedzsment kivételével - minden fenti költségsor megemlése céljából megengedett.

A projekt keretében a projekt előkészítés, tervezés, a közbeszerzési eljárások lefolytatása, projektmenedzsment, tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása, valamint általános költségek (rezsi) elszámolható költsége összesen nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 12%-át.

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítására, valamint a projektmegvalósítás során kötelező.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok

Költségtípus	A projekt elszámolható költségei arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
Klímastratégia kidolgozása	-	10 000 lakosig ¹⁰ : 1 000 000 Ft 10 001 – 50 000 lakos: 2 000 000 Ft 50 001 lakos felett: 3 000 000 Ft
Meglevő klímastratégia jellegű dokumentum vagy SECAP átdolgozása	-	10 000 lakosig: 800 000 Ft 10 001 – 50 000 lakos: 1 000 000 Ft 50 001 lakos felett: 2 000 000 Ft
A 3.1.2.2. c) „Ismeretterjesztést célzó kiadványok kidolgozása, terjesztése.”	10	-
A 3.1.2.2. b) „települési programsorozathoz és figyelemfelkeltő akcióhoz kapcsolódó médiakampányok megszervezése és lebonyolítása” választható tevékenység megvalósításához kapcsolódó költség	20	-
A 3.1.2.2. g) „Gyakorlati tanulást elősegítő, a célcsoportot aktívan	20	-

¹⁰ A Központi Statisztikai Hivatal által publikált Helységnévtár 2014. január 1-jei adatai alapján

bevonó, demonstrációs elemeket tartalmazó ismeretterjesztő bemutatóhely kialakítása” választható tevékenység megvalósításához kapcsolódó költség		
A 3.1.1.2 és 3.1.2.2 pontban meghatározott tevékenységek által megvalósuló passzív elérés költsége	-	500 Ft /fő
A 3.1.1.2 és 3.1.2.2 pontban meghatározott tevékenységek által megvalósuló aktív elérés költsége	-	4500 Ft/fő

5.8. Nem elszámolható költségek köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen azok a költségek, amelyek nem felelnek meg az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételeknek, a cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban.

A felsorolt elszámolható költségeken kívül semmilyen más költség nem számolható el.

A konstrukció keretében nem elszámolható költségek közül különösen felhívjuk a figyelmet az alábbi, a projekt költségvetése során nem tervezhető költségekre:

- Közüzemi számlák;
- Fenntartást szolgáló tevékenységek és eszközök költségei;
- Természetbeni hozzájárulás;
- Értékcsökkenési leírás költsége;
- Visszaigényelhető adók;
- Olyan alvállalkozói szerződés, amely növeli a tevékenység végrehajtásának költségeit, de ezzel arányosan nem ad hozzá értéket;
- Közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött alvállalkozói szerződés, amely a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, hacsak az ilyen költséget a kedvezményezett nem igazolja a munka vagy a szolgáltatás valóságos értékére való hivatkozással;
- Olyan tárgyi eszköz vételára, amelyet a kedvezményezett csődeljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Személy- és tehergépjármű vételára;
- Bíróságok, pénzbüntetések és jogvitákkal kapcsolatos kiadások;
- Adók és illetékek, ha nem a kedvezményezettet terhelik;

- Közterület-használati díj, amennyiben a díj a kedvezményezett vagy annak tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet illeti, illetve mindennemű, a kedvezményezett részére egyben bevételt is jelentő költség;
- Hitelkamatok (kivéve a kamattámogatás vagy garanciadíj-támogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás formájában), a pénzügyi műveletek díjai, a deviza-átváltási jutalékok és veszteségek és az egyéb, tisztán pénzügyi ráfordítások, kivéve a bankszámla-nyitás költségei (amennyiben kötelező önálló bankszámlát nyitni a projektre) és a tranzakciós költségek;
- Hiteltűllépés költsége
- Kamattartozás- kiegyenlítés
- Olyan tevékenység költségei, melyekre a kedvezményezett vagy bárki más már támogatást vagy bármilyen más pénzeszköz átvételt igénybe vett;
- Nem belföldi rendezvényhelyszínekhez, kampányhelyszínekhez kapcsolódó költségek;
- Projektmenedzsment esetében a kötelező hatósági feladatokhoz kapcsolódó bérköltség;
- Saját teljesítésű projektmenedzsment esetén a rezi költségek;
- Személyi jellegű ráfordítások közül a munkaköri alkalmassági vizsgálat díja, valamint a jutalom;
- Azon hatósági és eljárási díjak, illetékek, melyek a kedvezményezett bevételét képezik;
- Peres ügyekkel, késedelmi kamattal, ítélet alapján fizetendő kártérítésekkel kapcsolatos költségek;
- Továbbá az alábbi tevékenységekhez kapcsolódó költségek:
  - konkrét szervezet(ek), termék(ek) vagy szolgáltatás(ok)marketingje, népszerűsítése
  - nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékoságon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó vagy közízlést sértő kommunikációs tevékenység
  - politikai tartalmú kommunikációs tevékenység
  - közoktatási, szakképzési vagy felsőoktatási alaptevékenység (formális oktatás)
  - külföldi helyszínen megvalósuló rendezvény, illetve külföldi lakosság elérése

A projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból, regisztrációs díjból és egyéb bevételből a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt elszámolható költségeinek összegét.

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Támogatáshalmozódás

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

6. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

6.1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

A támogatási kérelem elkészítésekor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Konzorciumi együttműködési megállapodás a támogatási kérelem benyújtására (aláírt, szkennelt – pdf/tif- formátum) (amennyiben releváns)
2. Projekt megalapozó tanulmány és mellékletei (aláírt, szkennelt –pdf/tif- formátum, a mellékleteket excel formátumban)
3. Nyilatkozat arról, hogy kettős finanszírozás nem áll fenn
4. Nyilatkozat arról, hogy az ÁÚF 2. pontjában szereplő kizáró okok nem állnak fenn a szervezetre vonatkozóan
5. Nyilatkozat arról, hogy a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint
6. Nyilatkozat arról, hogy klímastratégiára vagy azonos tematikájú dokumentum kidolgozására támogatást igénylő nem fog európai uniós forrást igényelni 2014-2020-as tervezési időszakban, továbbá az elmúlt öt évben nem kapott pályázati forrást klímastratégia kidolgozására.
7. A kedvezményezett nyilatkozata arról, hogy a székhely szerint illetékes adóhatóság hatáskörébe tartozó, lejárt köztartozása, és az Európai Unió tradicionális saját forrásai címen tartozása a kedvezményezettnek nincs, vagy arra az adóhatóság fizetési könnyítést engedélyezett.
8. A kedvezményezett nyilatkozata arról, hogy a Közbeszerzési/Beszerezési Szabályzatát és Közbeszerzési Tervét felülvizsgálja a támogatásból kifizetésre kerülő szerződéseivel kapcsolatában a támogatásból finanszírozott első közbeszerzéséig/beszerezéséig.
9. A kedvezményezett vagy a nevében eljáró szervezet nyilatkozata arról, amely szerint Gazdálkodási Szabályzattal, annak hiányában olyan szabályzattal rendelkezik, amely szerint a projekt tekintetében elkülönített számviteli nyilvántartást vezet.
10. A projektbe együttműködési megállapodás keretében bevont szakember(ek) önéletrajza(i)
11. Nyilatkozat arról, hogy a támogatást igénylő a vonatkozó jogszabályokban, a felhívásban, a támogatási kérelemben és az általános szerződési feltételekben foglaltakat megismerte és a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg a támogatás megítélése esetére kötelezettséget vállal az abban

foglaltak betartására és a projekt végrehajtására. Felhívjuk figyelmét, hogy ez a nyilatkozat ajánlatnak minősül, amelyhez a Ptk. 6:64. § alapján kötve van.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt melléleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni. A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó melléletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az ÁÚF 3. pontja tartalmazza.

6.2. AZ ELSŐ KIFIZETÉSI KÉRELEMHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Minden olyan dokumentum, amely az első kifizetési kérelem benyújtásáig módosul vagy benyújtásának szükségessége felmerül.

Az első kifizetési kérelem – az előleget ideértve – benyújtása során a likviditási tervet csatolni szükséges.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárási rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtásával hozzájárulását adja, hogy a Kincstár által működtetett monitoring rendszerben nyilvántartott adataihoz a költségvetési támogatás utalványozója, folyósítója a XIX. Uniós fejlesztések fejezetből biztosított költségvetési támogatás esetén a közreműködő szervezet, ennek hiányában az irányító hatóság (a továbbiakban együtt: a támogatás folyósítója), az Állami Számvevőszék, kormányzati ellenőrzési szerv, az európai támogatásokat ellenőrző szerv, az állami adóhatóság, a csekély összegű támogatások nyilvántartásában érintett szervek, valamint jogszabályban, felhívásban, támogatói okiratban meghatározott más jogosultak hozzáférhetnek.

Az irányító hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az irányító hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az ÁÚF a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
  - a) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben
  - b) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben
  - c) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja kiemelt eljárásrendben
  - d) A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja területi kiválasztási eljárásrendben
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok
12. A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el.

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. Konzorciumi együttműködési megállapodás minta
2. Útmutató a Projekt megalapozó tanulmány készítéséhez
3. Útmutató a támogatási kérelem adatlap kitöltéséhez
4. Támogatói okirat sablon
5. Nyilatkozat minta ahhoz, hogy kettős finanszírozás nem áll fenn
6. Nyilatkozat minta ahhoz, hogy az ÁÚF 2. pontjában szereplő kizáró okok nem állnak fenn a Támogatást igénylőre vonatkozóan
7. Nyilatkozat minta arról, hogy a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint
8. Nyilatkozat minta, hogy klímastratégiára vagy azonos tematikájú dokumentum kidolgozására támogatást igénylő nem fog európai uniós forrást igényelni, továbbá az elmúlt öt évben nem kapott pályázati forrást klímastratégia kidolgozására
9. Likviditási terv sablon
10. Nyilatkozat minta arról, hogy a támogatást igénylő a vonatkozó jogszabályokban, a felhívásban, a támogatási kérelemben és az általános szerződési feltételekben foglaltakat megismerte és a

támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg a támogatás megítélése esetére kötelezettséget vállal az abban foglaltak betartására és a projekt végrehajtására, továbbá arról, hogy ez a nyilatkozat ajánlatnak minősül, amelyhez a Ptk. 6:64. § alapján kötve van.

FOGALOMJEGYZÉK

Aktív elérés/részvétel: a kétirányú kommunikációs tevékenységbe bevont személyek száma (egy személy csak egyszer számolható). A célcsoport „aktív elérése” akkor valósul meg, ha a szemléletformáló tevékenység során az üzenet befogadása a célszemély aktivitását igényli. Az aktív elérési mutatók abban az esetben alkalmazhatók, amennyiben valóban kétirányú kommunikáció valósul meg, tehát a célcsoportnak lehetősége van és él is a lehetőséggel, hogy reagáljon, kérdezzen vagy új cselekvési formákat próbáljon ki a kampány során. Az aktív részvétel jelen felhívás esetében valamilyen, a szemléletformálás témáját tükröző, a szakmai üzenet elmélyítését segítő, a célcsoporti sajátosságoknak megfelelő kampánytermék (rajz, fotó vagy egyéb alkotás pl. kitöltött teszt feladatlap, vagy egyéb feladatok megoldása, élménybeszámoló, ötletpályázat stb.) létrehozását jelenti. A mutató kiszámítása: A szemléletformálásba bevont minden olyan személy növeli a mutató értékét, aki valamely kampányterméket - önállóan vagy csoportosan – létrehozott.

Beszerezés környezettudatosan (zöldbeszerzés): környezeti szempont(ok)k alkalmazása beszerzésben, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempont megjelenítése a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban. Nemcsak közbeszerzés esetén alkalmazható zöld beszerzés, hanem egyszerű beszerzésekben is.

a) Ajánlások a termékek beszerzéséhez

Adott termék beszerzése előtt és során a következő szempontokat érdemes figyelembe venni, az itt leírt sorrendben:

- beszerzés, csak ha feltétlenül szükség a termék
- célszerű megvizsgálni, hogy a kölcsönzés, lízing vagy más alternatív lehetőségek nem jöhetnek-e számításba.
- vásárlás esetén hosszú élettartamú terméket, berendezést kell választani
- lehetőleg környezetbarát termékjellel rendelkező terméket kell vásárolni
- újra használható terméket kell választani
- kerülni kell a felesleges csomagolást
- a termék, az alkatrészei, csomagolása legyen újrahasznosítható
- előnyben kell részesíteni az újrahasznosított anyagból készült termékeket
- meghibásodás esetén a termék legyen könnyen és gazdaságosan javítható
- energiahatékony berendezések előnyben részesítése
- helyi termékek előnyben részesítése, felesleges szállítások elkerülése

b) Ajánlások a szolgáltatások beszerzéséhez:

A szolgáltatások megrendelése/közbeszerzése során figyelembe kell venni a zöld alapelveket és lehetőség szerint érvényesíteni azokat a szolgáltatók vonatkozásában.

Az alapelveknek megfelelő szolgáltatók a preferáltak.

Alapelvek:

- irodai papírhasználat környezeti hatásainak minimalizálása (újrahasznosított alkotórész a papírban, fehérítetlen papír, kötelező kétoldalas nyomtatás)
- az „Ajánlások Zöld fesztiválok szervezéséhez” c. kiadványban részletezett tevékenységekre vonatkozó speciális követelményeknek való megfelelés (a kiadvány hozzáférhető itt: www.hcb.hu/magyar/tanulmanyok/ajanlasok-zold)
- környezetközpontú irányítási rendszerrel (ISO 14001 / EMAS) való rendelkezés
- helyben (max. kistérségi szinten) jelenlevő beszállítók
- a fenti elveket a támogatók, szponzorok kiválasztásánál is ajánlott figyelembe venni.

c) Ajánlások a média, a kommunikáció területéhez:

- a környezetvédelmi kezdeményezések mindegyikéről be kell számolni a médiának
- a projektről szóló információs csomag világítsa meg a környezetileg hasznos tevékenységeket is
- a sajtóanyagot elektronikus úton, jóval a rendezvény előtt kapják meg az újságírók (e-mail, CD)
- a nyomtatott sajtóanyagot a szükséges minimumra kell korlátozni megjelenésben és mennyiségben is
- honlap esetén megfelelő nyilvánosságot kell biztosítani a látogatottság érdekében
- az összes sajtóanyagot a zöld nyomtatás alapelveinek megfelelően kell kiadni.

Ezek az előbb ismertetett zöldiroda papírhasználati elvein túl a következők: könnyebb papír használat, növényi alapú festékek használata nyomtatásnál, felesleges színezés elkerülése, borítók, mappák újrahasználata.

- Újsághirdetés, szakmai publikációk, szervezeti hírlevelek, posztterek, sajtóközlemények és rádióhasználat ajánlott a projektkommunikációja során. A direkt marketing kampányokat kerülni kell.
- A promóciós anyagokon, ha lehet, nem kell dátumnak lennie, ebben az esetben újrahasználhatóak.
- A standokat minimális anyagfelhasználással, akár helyi, újrahasznosított anyagokból is kialakítható, a fesztivált követően azok utóhasznosítására is kell gondolni.
- Lehetőség szerint olyan feliratokat, táblákat és figyelemfelkeltő eszközöket alkalmazzunk, amelyeket egy későbbi rendezvényen is lehet használni.

d) Papírhasználat és zöld iroda tippek a szervezésnél:

- Számítógépes szerkesztés prioritizálása, nyomtatni csak szükség esetén és csak a szükséges terjedelemben.
- Nyomtatás esetén a leghatékonyabb papírfelhasználást a következő módszerekkel érhetjük el:

- A papír tartalmazzon újrahasznosított alkotórészt. Az újrahasznosított rész aránya lehetőleg minél nagyobb legyen.
- Fehéritetlen vagy nem klórral fehéritett papírt célszerű használni.
- Legyen kötelező a kétoldalas nyomtatás.
- Tartsuk be az alapvető környezetbarát szerkesztési elveket (minimális margó, minimális fehér hely, kisebb betűméret), természetesen az olvashatóság szem előtt tartásával.
- Az egyoldalas nyomtatványokat össze kell gyűjteni, és fax-előlapként vagy jegyzetként újrahasznosítani.
- Tonereket, tintapatronokat ne cseréljük, hanem töltsük újra.
- Az utazásokat csökkentsük a minimumra, kommunikáljunk inkább elektronikus úton.

Formális tanulás, nem-formális tanulás, informális tanulás:

- A formális tanulás szervezett és strukturált közegben (pl. oktatási, képzési rendszer, vállalati képzés keretei között) történő tanulás. A formális tanulás rendszerint a tudás megszerzését igazoló hivatalos elismeréssel (diploma, bizonyítvány) zárul.
- A nem-formális tanulás tervszerű, de nem kifejezetten tanulási célzatú, de jelentős tanulási elemet tartalmazó tevékenység keretében végzett tanulás. A nem formális tanulás az alapoktatási és képzési feladatokat ellátó rendszerek mellett zajlik, és általában nem zárul hivatalos bizonyítvánnyal. A nem formális tanulás lehetséges színterei: munkahely, civil és társadalmi szervezetek vagy a formális oktatási rendszerekben folyó tanulás kiegészítése céljából létrehozott képzőintézmények.
- Az informális tanulás a napi élettevékenység (családban, munkahelyen, szabadidős tevékenység során stb.) keretében történő, nem feltétlenül tudatos tanulási tevékenység.

Interaktív projektlem: Kölcsönös, közvetlen kapcsolaton, kétirányú kommunikáción alapuló, a célcsoportok aktív részvételét megkövetelő tevékenységek a projekt megvalósítása során.

Képzés: jelen felhívás keretein belül a képzés nem jogi terminológia, jogszabályi megfelelésre tekintet nélkül képzésnek minősül minden az 1.1 pontban felsorolt célokhoz köthető készségek elsajátítását vagy fejlesztését előmozdító tevékenység.

Passzív elérés: A kampányüzenettel való találkozások számát mutatja, tehát egy személy többször is számolható, ha többször találkozik az üzenettel. Passzív elérés esetén a kommunikációnak a célszemély passzív befogadója. A passzív elérés az egyirányú – jellemzően média – kommunikáció keretében valósul meg, de passzív elérés az is, ha előadás, kerekasztal beszélgetés, vagy egyéb program nézőjét, azaz a rendezvény passzív résztvevőjét éri el a fenntarthatósági üzenet. Továbbá passzív elérésnek minősül a szórólapok, broszúrák és ajándéktárgyak átadása is.

W3C akadálymentesítési szabvány: A Web Akadálymentesítési Útmutató 2.0 (WCAG 2.0) széleskörű ajánlásokat foglal magába a webtartalom minél könnyebb eléréséhez (ld. pl. <http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/>). Az irányelvek követésével a tartalom széles körben lesz elérhető

az olyan fogyatékkal élők számára, mint a vak és gyengénlátó, a siket és hallássérült, a tanulási nehézségekkel küzdő, az értelmileg visszamaradott, a mozgássérült, a beszédhibával rendelkező, a fényre érzékeny és a mindezek kombinációjával küzdő emberek.

A legfontosabb alapelvek, melyek a web elérhetőség alapját biztosítják:

1. Észlelhetőség, ennek érdekében legalább:

- szöveges alternatívát kell biztosítani bármilyen nem-szöveges formátumú tartalomhoz,
- alternatívákat kell biztosítani az idő-alapú médiához,
- az előtér és háttér megkülönböztethető kontrasztú kell, hogy legyen,
- a szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése esetében a kontrasztarány minimum 4,5:1 kell, hogy legyen,
- a szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése során a kontrasztarány legalább 7:1 kell, hogy legyen.

2. Működtethetőség érdekében legalább:

- minden funkciónak elérhetőnek kell lennie a billentyűzetről,
- időzítés kikapcsolhatóvá kell tenni,
- biztosítani kell, hogy nem jelenítenek meg olyan tartalmat, ami három alkalomnál többször villan fel egy másodperc alatt.

3. Érthetőség érdekében legalább:

- elérhetővé kell tenni a szokatlan vagy szűk értelemben használt szavak és mondatok, illetve rövidítések konkrét definícióját,
- biztosítani kell a hibamegelőzést és a támogatott javítást a bevitelben (ha van).

A FELHÍVÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK

- Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről
- 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

- 1318/2015 (V. 21.) Korm. határozat a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program 2015. évre szóló éves fejlesztési keretének megállapításáról
- Környezetvédelmi Tanács 2013. június 18-i közleménye az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégiáról (COM(2013) 216 final)
- 29/2008. (III. 20.) OGY határozat a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról